

عنوان مقاله:

بررسی مفهوم سلم و همزیستی مسالمت آمیز از نظر ملاحظاتی سبزواری در مقایسه با مولانا و حافظ

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های اخلاقی، دوره 9، شماره 34 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

محمد جواد سامی - دانشگاه شیراز

محمد یوسف نیری - دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

آرامش در رفتار و گفتار حکیم سبزواری محصول ، اندیشه صلح گرایانه و مسالمت آمیز اوست. هدف مقاله نمایش تاثیر صلح و همزیستی در رفتار گوینده سخن است. این مساله از دوستی حکیم، با مولانا و حافظ نشأت می گیرد. این مقام اخلاقی و عرفانی حاصل نشد، مگر مصایب گوناگون ، چون بیماری، قحطی، جنگ های داخلی، فتنه باب و جنگ های تفریب و فاجعه کرمان، جنگ ده ساله با روسیه سرزمین های شمال غرب ایران را از کشور جدا کرد. در این عصر اندیشه حکیم سبزواری بر دوره قاجاری سایه افکنده و خردگرایی بر افکار ستیزه جویانه حاکم می شود. در نگاه حکیم رایحه صلح و دوستی جایگزین جنگ و مخاصمه است. مساله مورد بحث این که چرا حکیمان، شاعران و عارفان از دیگران صلح دوست ترند. این مفهوم در اندیشه حکیم تحت تاثیر حکمت متعالیه ملاصدرا با شعر مولانا و حافظ مضاعف می شود. این نوشتار به شیوه کتابخانه ای به بررسی علت قرابت مردم با عارفان می پردازد. این حرکت وقتی به سر انجام می رسد که حکیم سبزواری خرد گرایی را در اشتهای با فلسفه به کار می گیرد و با عمل به نکات اخلاقی و ادبی به نحوی عمل می کند. که مردمان آن دوره در جنگ سالار الدوله خانه او را محل امن و بسط از دو طرف نزاع قرار می دهند.

کلمات کلیدی:

حافظ، حکمت، سلم، مثنوی، همزیستی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1881074>

